

با نام حق

وینار

دیپلماسی (علم) و آموزش مهارت در آلمان

مصطفی مالکی

۷ مرداد ۱۳۹۹
دانشگاه فنی و حرفه ای
دفتر همکاری های علمی و بین المللی

❖ دیپلماسی علم چیست؟

❖ آموزش مهارتی و شغلی در آلمان

❖ جایگاه آموزش مهارتی و شغلی در «دیپلماسی علم»

❖ خدمات متقابل دیپلماسی، علم و اقتصاد در حیطه آموزش شغلی

دیپلماسی علم

❖ بررسی موضوعات مربوط به **سیاست خارجی** از طریق ابزار علمی

(science in diplomacy)

❖ تسهیل **همکاری های علمی بین المللی**

(diplomacy for science)

❖ استفاده از همکاری علمی برای **ارتقای روابط بین الملل** میان کشورها

(science for diplomacy)

آیا آموزش مهارتی و شغلی یک اولویت در
سیاست دولت‌هاست؟

آیا این اولویت جنبه‌های بین‌المللی دارد؟ این
جنبه‌ها کدامند؟

چرا «آموزش شغلی و مهارتی» یکی از سه یا چهار موضوع اصلی هیئت‌های اقتصادی، سیاسی و علمی
آلمانی به ایران در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ به ایران بود و اکنون نیز یکی از مهمترین اولویت‌هاست؟

آموزش شغلی

- پس از دوران متوسطه تحصیلی و یا حین آن
- رفع بیکاری و امیدبخشیدن به جوانان
- اقتصاد و صنعت
- شغل و مهارت آموزی در آموزش عالی

چرا دوآل؟

Bildung in der Berufsschule

آموزش در مدرسه شغلی

Qualifikation im Betrieb

کسب صلاحیت در کارگاه و واحد های صنعتی

قرارداد
کارآموزی

- سه تا چهار روز در بنگاه صنفی و صنعتی
- دوروز در مدرسه شغلی (۷۰ به ۳۰٪)
- حقوق حدود یک سوم نیروی کار تربیت شده در بدو ورود به کار و هر سال کمی بیشتر می شود

وزارت کار و رفاه اجتماعی (BMAS)
وزارت اقتصاد و انرژی (BMWi)
وزارت آموزش و تحقیقات (BMBF)
مدرسه آموزش شغلی (Berufsschule)
شرکت های آموزشی
بنگاه صنعتی و اقتصادی
اتاق بازرگانی
...

❖ آموزش مدرسه آموزش شغلی مربوط به ایالت هاست.

سیلابس درسی توسط دولت های ایالتی تدوین و کنترل می شود.

❖ آموزش در واحد صنفی و صنعتی یا بنگاه اقتصادی مسئله ایست که تا حد زیادی توسط دولت فدرال و ایالتی کنترل می شود

«کنفرانس وزاری فرهنگ» (KMK) مجمعی از وزاری علوم ایالت های ۱۶ گانه تدوین و کنترل محتوای آموزشی در این واحدها را عهده دار است.

بیش از ۳۰۰ رشته شغلی!
Ausbildungsberuf

بیش از ۵۰ درصد فارغ التحصیلان مدرسه به سیستم آموزش شغلی دوآل وارد می شوند.

«برنامه حرفه آموزی»
Ausbildungsplan
به عنوان بخشی از
«قرارداد حرفه آموزی»
Ausbildungsvertrag

توسط بنگاه صنفی با همکاری و هماهنگی با نهادهای نظارتی
و
با توجه به «دستورالعمل حرفه آموزی»
Ausbildungsordnung

امکان و فرصت استخدام پس از دوره حرفه آموزی

هماهنگی ویژه میان بازیگران مختلف

شغل و مهارت آموزی در آموزش عالی

❖ فاخ هوخ شوله (Fachhochschule)

از حدود ۳۵۰ دانشگاه بیش از ۲۰۰ دانشگاه فاخ هوخشوله نگاه ویژه به نیازهای بازار کار در برنامه درسی نگاه ویژه به جهت گیری عملی

❖ آکادمی های شغلی / «دوآل هوخ شوله» در ۵ ایالت (Duale Hochschule)

رشته های دوآل
حداقل ۶۰۰ رشته

نقش و جایگاه «آموزش شغلی در سیاست»

یکی از اصلی ترین ارکان وزارت «آموزش و تحقیقات آلمان»

BiBB

- دستورالعمل های لازم برای آموزش شغلی
- پروژه های تحقیقاتی با هدف بهبود آموزش شغلی و بین المللی سازی آموزش شغلی
- همکاری های بین المللی
- کنترل کیفیت آموزش شغلی در آلمان

«قانون مهاجرت نیروهای متخصص کار» در آلمان

نیاز آلمان به ورود نیروی کار متخصص از دیگر کشورها

آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان، نیمه دسامبر ۲۰۱۹:

«بی شک بسیار اهمیت دارد که ما در کشورهای ثالث به عنوان یک کشور باز نسبت به جهان و یک کشور جذاب تلقی شویم، چرا که اینگونه هم نیست که تنها ما در جهان به دنبال نیروی متخصص باشیم، بلکه یک **رقابت بزرگی** در این زمینه در جریان است. این بدان معناست که ما باید شرایط کاری جذابی را ایجاد کنیم و محیط اجتماعی لازم و جذاب را فراهم آوریم. بنابراین در مذاکرات امروز خود موضوع ادغام و شرایط کار نقش مهمی داشتند.»

آموزش مهارتی به عنوان یک صنعت و کالا

آموزش مهارتی و شغلی، کالایی وارداتی؟
«نیروی متخصص»، کالایی صادراتی؟

آموزش شغلی و تجربه بین المللی

BERUFSBILDUNG

در سال ۲۰۱۳ بوندستاگ توصیه می کند که در سال ۲۰۲۰ حداقل ۱۰ درصد کارآموزان در حین انجام کارآموزی تجربه بین المللی باید کسب کند. این آمار در سال ۲۰۱۸ حدود ۶.۳ درصد بوده است. برای تسهیل کار و ارائه مشاوره برای آن «مرکز مشاوره اقامت های بین المللی در آموزش شغلی» (IBS) شکل گرفت.

جنبه های صادراتی و وارداتی

❖ **سیستم دوآل** بویژه در حوزه قبل ورود به دانشگاه / حمایت وزارت علوم و تحقیقات از طریق مؤسسه BiBB

❖ **اقتصاد آموزشی:** شرکت های آموزش دهنده در رشته های شغلی مختلف Bildungswirtschaft (نقش iMOVE در حمایت از Bildungsanbieter)

❖ نقش «اتاق های بازرگانی» در **صادرات سیستم دوآل** و حمایت از شرکت های آلمان در خارج از آلمان

❖ حمایت وزارت اقتصاد آلمان از این موضوع از طریق طرح هایی نظیر Skills Experts Program آموزش کارکنان واحد های صنعتی و صنفی آلمان و یا وابسته به آلمان در خارج.

❖ مشاوره در خصوص آموزش شغلی و سیستم دوآل
❖ جذب نیروی متخصص کار برای آلمان / پروژه هایی نظیر «Prorecognition»

استراتژی دولت آلمان در همکاری های بین المللی آموزش شغلی (iBBZ) (۲۰۱۹):

«هدف همکاری و کمک به کشورهایی است که می خواهند سیستم دوآل را در آموزش شغلی خود استفاده کنند. ملاک انتخاب کشورها بر اساس اهداف سیاست خارجی، آموزشی، اقتصادی، بازار کار، توسعه ای، فرهنگی و اجتماعی است.»

چند وزارت خانه؟!
نقش دستگاه دیپلماسی!؟

دیپلماسی در آموزش شغلی

❖ حمایت از اتاق های بازرگانی آلمان در سراسر دنیا که یکی از مهمترین مکان های آغاز و برنامه آموزش شغلی بین المللی آلمان در سایر نقاط هستند. حمایت بویژه از سوی وزارت اقتصاد و خارجه آلمان.

❖ همچنین یکی از برنامه های بازدید برای «آموزش دیپلمات های جوان» است.

❖ استقبال از و هدایت هیئت های مختلف از کشورهای مختلف برای آشنایی با سیستم آموزش شغلی آلمان

❖ در سال ۲۰۱۸ مجموعاً ۶۱ هیئت خارجی با ۷۷۱ نفر از ۷۳ کشور را استقبال کرده است.

❖ «دفتر همکاری های بین المللی آموزش شغلی» (GOVET) - حلقه وصل دستگاه دیپلماسی به آموزش شغلی در اجرای «استراتژی دولت فدرال برای همکاری های بین المللی در آموزش شغلی» (۲۰۱۳ و ۲۰۱۹)

دیپلماسی در آموزش شغلی

- ❖ میزگرد آموزش شغلی در نمایندگی های آلمان در خارج
- ❖ برپایی و برنامه ریزی با سفارت و با مشارکت فعال اتاق های بازرگانی آلمان در نقاط مختلف دنیا
- ❖ آموزش شغلی به عنوان یک اولویت سیاسی

❖ میزگرد آموزش شغلی (Runde Tische) در آلمان: برپایی و هماهنگی (میزگرد) توسط GOVET با همکاری وزارت خارجه آلمان در زمینه آموزش شغلی بین المللی

اگرچه هزینه های مرکز GOVET از طریق منابع مالی «وزارت آموزش و تحقیقات» تأمین می شود، وزارت امور خارجه آلمان نمایندگانی دائمی در این سازمان دارد.

- آشنایی با ظرفیت های بازار و ایجاد ارتباط برای استفاده اقتصاد و صنعت آلمان
- یکی از اولویت های سیاست خارجی آلمان
- حمایت از شرکت های آلمانی در خارج از آلمان در کشور مقصد
- جنبه های قدرت نرم دیپلماسی از طریق تعامل در آموزش شغلی

مبنای کار اقتصاد و صنعت آلمان شرکای اجتماعی (Sozialer Partner)

فرصت همکاری شرکت های آلمانی با شرکت های بومی در حیطه آموزش مهارتی

آموزش نیروی کار لازم برای واحد صنعتی در محل

دقت در هماهنگی میان بازیگران حوزه «آموزش شغلی»

تأکید بر جنبه های کیفی و مطالعه میدانی در خصوص چگونگی کارکرد آموزش شغلی در کشورهای نظیر آلمان

تأکید بر پژوهش در خصوص «آموزش شغلی»

تأکید بر «آموزش شغلی» در برنامه اراسموس

فعال شدن دستگاه دیپلماسی

برگزاری کنفرانسی بین المللی در خصوص آموزش شغلی در ایران
ایجاد جذابیت برای حوزه آموزش حرفه ای (استاندارها، استخدام، تبلیغات)
ایجاد مؤسسه تحقیقات بر روی آموزش مهارتی و شغلی در ایران

تشکر از توجه شما

